

"Всі люди від природи прагнуть до знань"

Аристотель

*"Знання сьогодні — це інформація,
яка має практичну цінність та слугує
для конкретних результатів"*

Пітер Друкер

Приєднання України до Болонського процесу у 2005 році треба розцінювати як планомірну інтеграцію вітчизняної вищої школи до європейського і світового освітнього та наукового простору. Без модернізації освіти це неможливо.

Одним із основних напрямків модернізації освіти є інформатизація: оснащення закладів освіти сучасними засобами інформатики та використання їх в якості нового педагогічного інструменту; використання інформаційних телекомунікацій та баз даних для інформаційної підтримки освітнього процесу, доступ до Інтернет; розвиток дистанційної освіти.

Сучасні комп'ютерні технології значно розширили можливості у задоволенні освітніх потреб. Сьогодні збільшується кількість користувачів Інтернету, які працюють самостійно і з великою користю для себе. Але є ще багато і таких користувачів, які не мають уяви, як знайти необхідну інформацію в Інтернеті, якщо немає даних про конкретну адресу електронного ресурсу. Не кожен здатен адекватно сприймати і продуктивно використовувати нову інформацію. Тому, важливе значення тут має вміння орієнтуватися в інформаційному просторі, володіння навичками роботи з масивами інформації, які постійно змінюються. Все це є складовими інформаційної грамотності та інформаційної культури.

Під **інформаційною культурою** слід розуміти такий рівень інформаційної підготовки, який дає змогу людині не тільки вільно орієнтуватися в інформаційному середовищі, а й брати участь у його формуванні та перетворенні, сприяти інформаційним контактам.

Інформаційна культура особистості стає дедалі актуальнішою і для тих, хто навчає – вчителів та викладачів і для тих, хто навчається – учнів загальноосвітніх навчальних закладів, студентів вишів.

Формування у користувачів знань, умінь та навичок використання сучасних інформаційних ресурсів – один з аспектів роботи бібліотекарів. Вони є фахівцями з питань задоволення інформаційних потреб та інформаційно-бібліотечної підтримки навчально-виховного процесу.

Перед бібліотекарями стоїть завдання – допомогти читачам зорієнтуватися в інформаційному просторі, навчити їх самостійному пошуку в Інтернеті, познайомити з корисними та цікавими Інтернет-ресурсами, які допоможуть у навчанні, самоосвіті, професійній освіті тощо.

Звичайно, кожна бібліотека в першу чергу пропонує книгу. Та, нажаль, сьогодні районні, міські і тим більше сільські книгозбірні не забезпечені необхідною літературою та періодичними виданнями на допомогу навчальному процесу.

Інформаційний потенціал Інтернету невичерпний. Проаналізувавши доступні освітні сайти та здійснивши пошук ресурсів, які відповідають інформаційним потребам користувачів конкретної бібліотеки, можна сформувати фонд власних віддалених електронних ресурсів (довідкові, бібліографічні: каталоги, бази даних, покажчики, списки тощо, повнотекстові матеріали: книги, періодичні видання, альбоми, карти і т. п.). Таким чином бібліотека створюватиме ефективну систему інформаційно-бібліографічного та довідкового обслуговування освітнього процесу.

Найбільш інформативні освітні джерела бібліотека надає у вигляді вебсписків, каталогів, електронних путівників тощо своїм користувачам – вчителям та учням. Наприклад, бібліотека може створити картотеку «Корисна адреса в Інтернеті», папку матеріалів та оглядів сайтів «Загляньте на сайт (вказати конкретну адресу)», підготувати серію буклетів «Електронні бібліотеки для школярів» та ін. Списки можна розмістити на інформаційному стенді бібліотеки, в тому числі і шкільної, на сайті (у блізі) бібліотеки або школи, надіслати електронною поштою в шкільні заклади чи особисто вчителю.

Даний матеріал має за мету допомогти бібліотекарям, вчителям та учням у пошуку корисних Інтернет-ресурсів. Ми акцентуємо увагу бібліотекарів на вихованні інформаційної культури вчителів та учнів, адже без цього не можливий якісний пошук інформації, знайомимо з класифікацією Інтернет-ресурсів та їх використанням. Сподіваємось, що він буде своєрідним провідником до електронного світу знань для всіх учасників навчального процесу.

Використання Інтернет-ресурсів у навчальному процесі

До освітніх ресурсів Інтернету належать сайти, які містять матеріали закладів освіти та організацій, які реалізують освітні програми для дітей, юнацтва та молоді, здійснюють науково-методичне та інформаційне забезпечення системи освіти; тематичні ресурси з різних галузей знань, а також ресурси для вчителів та школярів зі шкільних предметів тощо.

Нова форма взаємодії всіх суб'єктів навчального процесу – учительські блоги (сайти). Вони є самопрезентацією вчителя. Наявність блогу сьогодні свідчить про високий ступінь інформаційної компетентності вчителя. В процесі ведення освітнього блогу вчитель вдосконалює свої ІКТ компетентності.

Сучасний Інтернет пропонує багато ресурсів, для використання в освітніх цілях: це необмежений доступ до професійної інформації, уроки в режимі online, online курси, ресурси для вчителів, ресурси для учнів, проекти online, Webquests, співпраця з іншими вчителями, обмін інформацією та досвідом з колегами і експертами з інших країн, об'єднання професійних ресурсів для вирішення спільних завдань тощо.

Освітні Веб-сайти стали важливим елементом ІКТ навчання, набули актуальності питання ознайомлення підлітків, що навчаються, викладачів, методистів з дидактичними можливостями Мережі, з можливостями, які надають такі сайти для освіти, самоосвіти і виховання.

Інтернет-ресурси класифікують за таким ознаками:

- для самостійної роботи учнів, студентів;
- з метою підготовки викладача до занять;

- для самоосвіти педагога;
- з метою організації практичної роботи на занятті;
- для організації позакласної роботи з дисципліни.

Наведемо перелік використання Інтернет в освітній діяльності:

- інформаційні ресурси;
- Інтернет-сервіси;
- освітні ресурси;
- державні інформаційні ресурси;
- корпоративні сайти;
- сайти-візитки;
- портали;
- Інтернет-видання;
- ресурси новин;
- пошукові системи та каталоги.

Сервіси комунікацій:

- електронна пошта;
- форуми;
- чати;
- Інтернет-пейджери.

Інтерактивні сервіси:

- Інтернет-радіо;
- Інтернет-телебачення.

Сервіси Веб 2.0:

- блоги;
- соціальні мережі;

- колективні енциклопедії;
- фото-, відео-, аудіохостинги;
- вікіпедія;
- торговельні майданчики;
- геоінформаційні системи;
- дистанційні олімпіади та конкурси;
- бібліотеки та текстові сховища;
- енциклопедії;
- електронні видання;
- віртуальні музеї та виставки.

<http://tmb.org.ua/new/index.php/i-i/4-/159-2012-11-05-17-54-21.htm>

Використання глобальної мережі інтернет в освіті, її можливості та ресурси.

Бібліотека освітніх Інтернет-ресурсів

Використання бібліотеками Інтернет-ресурсів збільшує об'єм фонду, доповнює та розширює інформацію, яка міститься в підручниках та інших учбових матеріалах, методичних розробках, що підвищує якість обслуговування.

Орієнтуватися у великій кількості ресурсів допоможуть **електронні каталоги, бази даних, вебсписки освітніх ресурсів мережі Інтернет**. Ними можуть скористатися наукові працівники, керівники та викладачі навчальних закладів та закладів додаткової освіти, бібліотечні працівники, учні, студенти, батьки і всі, хто хоче отримати нові знання та підвищити свій освітній рівень. Наприклад, такі:

http://www.eduwiki.uran.net.ua/wiki/index.php?title=%D0%9A%D0%B0%D1%82%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%B3_%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96%D1%85_%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%83%D1%80%D1%81%D1%96%D0%B2

Каталог освітніх ресурсів. WIKI освіта.

<http://www.educatalog.ru>

Каталог освітніх сайтів.

lib.sowa.com.ua/web-resyyps.htm

Веб-ресурси на допомогу освіті.

<http://internet-centr.dp.ua/pages.php?id=47>

Інтернет для вчителя.

<http://chashuk23.wordpress.com/%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%81%D0%BD%D1%96%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F/internet%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%83%D1%80%D1%81%D0%B8%D0%B4%D0%BB%D1%8F-%D0%B2%D1%87%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%96%D0%B2-%D1%96-%D1%83%D1%87%D0%BD%D1%96%D0%B2/>

InterNet-ресурси для вчителів.

<http://www.docme.ru/doc/272443/na-dopomogu-vchitelyam--bat. kam--uchnyam>

На допомогу вчителям, батькам, учням.

<http://klasnaocinka.com.ua/ru/article/internet-dlya-osvityan.html>

Образовательный портал

<http://www.alleng.ru>

Всем, кто учится.

http://book-house.org/html/ina3oi3_aa_aeij_oeiej3a_a_2i.html

Освітні БД для школярів в Інтернеті.

<http://bibl.erudit.kiev.ua/internet-resursi/>

Вчимося разом з Інтернетом (Інтернет-ресурси).

http://rakhivcrb.blogspot.com/2012/11/blog-post_8351.html

ОСВІТНІ РЕСУРСИ ІНТЕРНЕТУ. Вебліографічний список

Радимо бібліотекарям шукати освітянську пресу в он-лайні та складати вебсписки (каталоги) і пропонувати їх вчителям та учням.

Українська освітянська преса тут:

http://www.ednu.kiev.ua/index_u.htm

<http://pedpresa.com.ua/>

Корисно ознайомитися зі статтею Редькіної Н. С. «Пополняем фонд Интернет-ресурсами» (Школьная библиотека. - 2010. - №8. - С. 15-19.) -

http://rusla.ru/rsba/association/izdaniya/journali/Arch_SB10.php.

Інтернет-ресурси - вчителю

Інформатизація освіти вимагає від вчителя високого рівня інформаційної компетентності. Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 11.05.11 № 436 «Про підготовку до початку 2011/2012 навчального року», листа МОН молоді та спорту від 24.06.11 № 1/9-493 «Щодо організації навчання вчителів з використання інформаційно-комунікаційних технологій» необхідно забезпечити 100-відсоткове оволодіння вчителями до кінця 2011 року знань і навичок з основ інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).

Інформаційна компетентність є однією з ключових в процесі професійного зростання вчителя і проявляється, насамперед, при вирішенні різних завдань із залученням комп'ютера, засобів ІКТ та Інтернету.

Основні показники інформаційної компетентності вчителя:

- наявність загальних уявлень у сфері розвитку та використання ІКТ;
- наявність уявлень про електронні освітні ресурси;
- налаштування інтерфейсу та встановлення відповідного програмного забезпечення;
- вміння створювати мультимедійні засоби навчання в середовищі програми PowerPoint;
- застосування можливостей пакету Microsoft Office для розробки дидактичних матеріалів з предметної області та робочих документів;
- вміння обробляти графічні зображення;

- володіння навичками користування базовими Інтернет-сервісами, технологіями та основами технології побудови Веб-сайтів.

Кожен вчитель загальноосвітнього навчального закладу повинен вміти орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб та якісного засвоєння матеріалу, відповідно до програми навчального предмета. А саме:

- * створювати текстові документи, таблиці, малюнки, діаграми, презентації;
- * використовувати можливості Інтернет-технологій, локальних мереж, баз даних;
- * здійснювати анкетування, діагностування, тестування, пошук необхідної інформації за допомогою мережі Інтернет;
- * розробляти власні електронні продукти (розробки уроків, демонстраційний матеріал);
- * використовувати готові електронні продукти (електронні підручники, енциклопедії, навчальні програми, демонстраційні програми тощо) у своїй професійній діяльності.

Можливі види застосованих засобів: презентації, мультимедіа, прикладні офісні програми (Word, Excel, PowerPoint, Publisher), спеціалізовані програми (наприклад, Matlab, GRAN, Maple тощо), програми для проведення тестів, педагогічні програмні засоби (ППЗ), електронні підручники, планшети, колекція цифрових освітніх ресурсів (ЦОР), мережа Інтернет (наприклад, бібліотека електронних наочних посібників), інтерактивна дошка, електронний класний журнал, використання локальної мережі, телекомунікації.

Пропонуються наступні форми проведення занять: презентація, дослідження, віртуальний експеримент, лабораторна робота, тематичний проект, електронна вікторина, контроль знань, факультатив, мережевий проект, індивідуальне навчання, консультації. Можливі і інші форми: мережева гра, віртуальна екскурсія, творчий звіт, дистанційні олімпіади та конференції, телекомунікаційні проекти, Веб-квести та ін.

Отже, ІКТ-компетентним учителем вважається не лише той, хто має різні посвідчення про відповідну ІКТ-підготовку, а ,насамперед, той, хто вміє знання та вміння втілювати у педагогічну діяльність.

Ресурси Інтернет активно використовуються викладачами для підвищення своєї кваліфікації. Наприклад, за допомогою мережевих методичних об'єднань, віртуальних педагогічних рад, дистанційного навчання, участі у мережевих проектах та ін.

Пропонуємо основні курси та навчальні програми, які дадуть вчителям інструменти, за допомогою яких вони зможуть краще опанувати інформаційні технології, щоб ділитись ними зі своїми учнями.

- Курс цифрових технологій:

<http://www.microsoft.com/about/corporatecitizenship/citizenship/giving/programs/up/digitalliteracy/ukr/default.aspx>

Програма буде корисна як новачку, так і тому, хто вже має деякий досвід у роботі з комп'ютером. Курс цифрових технологій допомагає розвинути основні навички, необхідні для того, щоб впевнено розпочати користуватися комп'ютером. Курс можна пройти безкоштовно через Інтернет українською і російською мовами.

- Курс «Учителі в он-лайн»:

<http://www.shkola.org.ua/>

Курс «Учителі в он-лайн» допоможе вчителям дізнатися про нові Інтернет-технології та про те, як їх застосовувати для навчання, викладання і підвищення власної кваліфікації.

Із курсу «Учителі в он-лайн» можна довідатись про соціальну мережу для освітян та приєднатися до неї, щоб співпрацювати з колегами. Крім того, ознайомитись зі спеціалізованою інформаційною платформою для навчальних закладів та ресурсами, які допоможуть у викладанні.

- Інформація для підготовки вчителів від програми «Онляндія — безпека дітей в Інтернеті»

<http://www.microsoft.com/Ukraine/SocialProjects/GlobalCitizenship/Children.msp>

Цей розділ сайту «Онляндія: безпека дітей в Інтернеті» розроблено для того, щоб допомогти вчителям, як:

- * обговорювати питання інформаційної безпеки у класі з учнями;
- * знайти інформацію про те, як молодь використовує Інтернет;
- * знайти інформацію про те, як особисті дані використовують в Інтернеті;
- * дізнатися про те, де знайти більше інформації про безпеку в Інтернеті.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій, цифрових освітніх ресурсів у професійній діяльності педагога оптимізує зміст навчання, модернізує методи та форми організації навчального процесу, забезпечує високий науковий і методичний рівень викладання, індивідуальний підхід у навчанні, підвищенні ефективності та якості надання освітніх послуг.

Бібліотекарям радимо ознайомитися зі статтями:

Підвищення компетентності вчителя завдяки Інтернет ресурсам:

<http://chutosvita.at.ua/publ/4-1-0-24>

Створення інформаційного простору вчителя як засіб підвищення його професійних компетентностей:

<http://www.docme.ru/doc/246998/robot-na-yarmarok--%D1%96nformac%D1%96jni-prost%D1%96r-uchitelya-yak-zas%D1%96b>

Інтернет-ресурси – школярам

Оновлюється освіта, вводяться нові програми, технології навчання, де головним залишається вміння учнів вчитися, вміння самостійно знаходити інформацію, оцінювати, обробляти, аналізувати, використовувати її та створювати якісно нову. Вміння учня працювати з додатковою літературою з різних предметів допоможе вивести його за рамки підручника, глибше осмислити і зрозуміти вивчену тему чи розділ, сприяти досягненням учнів як під час навчання у школі, так і у самостійному житті.

Використання ІКТ у навчальному процесі надало можливість навчання кожному у будь-який час з будь-якого місця, в якому організовано доступ до Інтернету. Світова мережа відкриває широкі можливості для використання різноманітних ресурсів, включаючи навчальні дистанційні курси, дистанційні олімпіади і конкурси, інтернет-конференції, бібліотеки, текстові сховища, інтерактивні енциклопедії та словники, перекладачі, віртуальні музеї та виставки і т. ін. у навчанні, самоосвіті.

В навчальному процесі сучасної школи особливе місце займають самостійні творчі роботи: проектні та дослідницькі роботи, реферати, повідомлення тощо. Можна з упевненістю сказати, що 100% школярів використовує Інтернет для пошуку інформації при виконанні самостійних творчих робіт. Вони доповнюють, закріплюють знання та вміння, які отримують учні під час уроку, розвивають пошукову активність і творчу ініціативу.

Освітніх ресурсів нині є багато, і в подальшому кількість їх буде збільшуватись. Майже всі навчальні заклади, дослідницькі установи мають свої сайти, які постійно поповнюються інформацією. Корисними є Інтернет-ресурси, які використовуються для одержання подальшої освіти, вибору професії та сфери діяльності, постійного підвищення фахових знань, кваліфікації та ін.

На сьогоднішній день набувають поширення в мережі Інтернет освітні та навчальні електронні **бази та банки даних**. Умовно їх можна поділити на дві категорії: перша – це БД, де збирається інформація про навчальні заклади основної і додаткової освіти, позашкільні виховні установи, різні форми безперервної або дистанційної освіти. Друга, найбільш корисна для школярів, – БД, що надають допоміжні можливості освіти і самоосвіти в конкретних галузях знання.

В якості додаткових засобів навчання можна використовувати персональні **блоги** вчителів. На блогах вчителів можна знайти нормативно-методичну базу, презентації, лекції, матеріали до уроків, домашні завдання, пам'ятки, рекомендації для учнів, роз'яснення домашніх завдань, посилання на корисні Інтернет-ресурси тощо. Зацікавити можуть і колективні блоги з певної теми, в яких учні, студенти обговорюють питання, що їх турбують; групові блоги; персональні блоги (студентів). Блоги – один із різновидів цифрових освітніх ресурсів. Нажаль, їх не так багато.

Використання Інтернет-технологій знімає територіальні рамки і відкриває необмежені можливості участі в **дистанційних заходах**.

Не всі талановиті, обдаровані діти, які мешкають у віддалених від центру районах, можуть отримати доступ до спеціальної освіти, розкрити свій інтелектуальний потенціал, отримати консультацію та матеріали з самоосвіти чи подальшого вивчення галузі знань, яка їх цікавить.

Нині набуло поширення дистанційне навчання (ДН) як форма організації і реалізації навчально-виховного процесу. Найбільшого розвитку набуло дистанційне навчання з використанням Інтернет-технологій, яке носить назву Е-ДН.

Всесвітня павутина дає можливість кожному бути присутнім та брати участь в дистанційних олімпіадах, конкурсах, іграх.

Для виконання шкільних завдань, у підготовці до олімпіад, конкурсів тощо учні потребують певних інформаційних джерел, літератури. Їх можна знайти в бібліотеці. Але

якщо там відсутня необхідна література чи її недостатньо, бібліотекар має порадити читачу звернутися до **електронної (цифрової, віртуальної) бібліотеки** – найбільш цінної колекції повнотекстових ресурсів Інтернету.

«Віртуальна бібліотека – цифрова або електронна бібліотека визначається як он-лайн бібліотека, в яку закладена звичайна бібліотека для читання книг та доступу до інших об'єктів, або це може бути сайт, який пропонує посилання на різні сайти з великим запасом інформації в каталозі або в архівній формі». (Кадемія М. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі: навч. пос. / М. Ю. Кадемія, Л. В. Куцак, Л. С. Шевченко. – Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, 2012. – 222 с.).

Як правило, віртуальні бібліотеки надають своїм користувачам практично ті самі основні послуги, що і традиційні бібліотеки:

- доступ до каталогів бібліотеки з організацією пошуку та формування переліку замовлень;
- організація доступу до бібліотечного фонду, який представлений електронними аналогами різних видань (книг, журналів, газет та ін.).

До переваг віртуальних бібліотек можна віднести:

- можливість використання бібліотечного фонду поза бібліотечною будівлею;
- наявність засобів оптимізації пошуку необхідного видання, включаючи електронну рубрикацію та каталогізацію;
- відсутність обмежень на одночасну кількість використання документів електронної бібліотеки;
- можливість використання документів в електронному вигляді з подальшою локалізацією окремих фрагментів;
- мережеві довідники та енциклопедії.
- Яндекс. Словники (<http://slovari.yandex.ru>) – це пошук термінів, визначень, статей, а також переклад слів у 71-му словнику. Усі словники стають доступними. Є також інші сервіси, які пропонують використання он-лайн-словника, енциклопедії.
- Віртуальні музеї та виставки.

Більшість електронних бібліотек створюється на основі традиційних з відповідним переведенням їх в електронний формат та організації дистанційного доступу до них.

Формування інформаційної культури – знань з використання інформаційних ресурсів, алгоритму пошуку інформації, аналітико-синтетичної переробки інформації, технологічної підготовки інтелектуального продукту, – мають важливе значення для отримання якісної освіти.

Та обставина, що випускники школи відчують істотні труднощі на перших етапах навчання у ВНЗ, є негативним наслідком безсистемності, не технологічності

інформаційної освіти в установах загальної освіти. Викликає занепокоєння і те, що школярі не визнають власної некомпетентності в галузі інформаційної діяльності, не уявляють цінності спеціальних знань і навичок інформаційного самообслуговування, не розуміють, яку реальну допомогу ці знання та навички можуть надати їм у різних сферах практичної діяльності: навчальній, науково-дослідній, самоосвітній, на дозвіллі. Тому так важлива допомога бібліотеки у формуванні інформаційної культури учня.

Корисно ознайомитися:

http://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0CCMQFjAB&url=http%3A%2F%2Fwww.dnpb.gov.ua%2Fdatas%2Fupload%2Ffiles%2F964041421.doc%3FPHPSESSID%3Ded0f9beb36e133901af978bd71f75c0a&ei=j2ihU7rYMsKAYwPJuoDwDA&u sg=AFQjCNH3WL1swlY1J4CRj_xb9qHQFmBHRA

Формування інформаційної культури учнів

http://lib.khnu.km.ua/about_library/metodob/Buleten11/Buleten11.htm

Бібліотека в інформаційному просторі. Інформаційне суспільство. Формування інформаційної культури

http://www.ispp.org.ua/news_44.htm

Концепція впровадження медіа-освіти в Україні

<http://www.medigram.ru/>

Информационная грамотность. Медиаобразование

<http://www.mediaeducation.ru/>

Медіаосвіта

Перелік Інтернет-ресурсів, зокрема українських, які можна використовувати у навчальному процесі.

(Перелік не є вичерпним)

Державні ресурси

http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/publish/article?art_id=45890&cat_id=44731

Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти.

<http://www.rada.gov.ua>

Сайти Верховної Ради України з доступом до електронних матеріалів парламентської бібліотеки.

<http://www.mon.gov.ua>

Міністерство освіти і науки України
Освіта та наука України: нормативні акти, база даних ВНЗ та шкіл, новини.

<http://iitzo.gov.ua/>

Інститут інноваційних технологій і змісту освіти.

Освітні ресурси

<http://osvita-ua.net>

Освіта-UA.

Новини. ВНЗ. Тестування. Школа: школа сьогодні, управління, технології навчання, виховання школярів, психологія, позашкільна робота, підвищення кваліфікації, теорія, навчальні програми, оцінювання, законодавство, журнали.

<http://www.ednu.kiev.ua>

Освітянська мережа України.

Українські, міжнародні та донорські організації, які пов'язані з освітою в Україні, навчальні заклади, довідник «Куди піти вчитися», освіта за кордоном, гранти та стипендії для учнів, студентів аспірантів, педагогічна преса, книги, виставки, семінари.

<http://www.osvita.org/p-eac-osvita>

Інформаційно-консультативний центр «Освіта». Надання інформації про можливості міжнародної освіти та обмінів. Подібні центри існують в великих містах України: Дніпропетровську, Одесі, та Харкові.

<http://www.osvita.org.ua>

Український освітній портал.

Має велику кількість посилань на різні теми, присвячені освіті – це перелік ВНЗ України, новини освіти та науки, статті з питань освіти, реферати, курсові, навчальні курси. Інформація для абітурієнтів, студентів. Ресурси з дистанційної освіти. Всі бажаючі обговорити проблеми освіти мають можливість скористатися послугами Форуму.

<http://www.edu.vn.ua/>

Освітній портал.

Система перевірки знань. Всеукраїнські олімпіади з інформатики NetOI.

www.eduwiki.uran.net.ua/wiki/index.php?title=%D0%93%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B0

ВікіОсвіта.

<http://ostriv.in.ua>

Шкільний портал «Острів знань».

Інформація про навчання і дозвілля. Чинні навчальні програми, методичні документи. Деякі окремі аспекти навчання. Плани роботи шкіл, атестація. Сценарії проведення свят, вікторин. Плани уроків. Зарубіжний досвід. Обмін педагогічним досвідом, обговорення, поради, точки зору. Про історію освіти, навчання та видатних педагогів. Питання ліцензування освітньої діяльності в Україні. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів. Огляди українських педагогічних видань, дайджести, публікації.

<http://www.znannya.org>

Портал Знань.

Відкриті навчальні матеріали, дистанційне навчання, дистанційне тестування знань. Вільний доступ до навчальних курсів різної тематики. Освітні ресурси з інформаційних технологій, програмування, проектування програмного забезпечення, а також матеріали з інших предметних галузей.

<http://ed.net.ua/>

Всеукраїнський шкільний портал.

Інформація про середні навчальні заклади України, курси дистанційної освіти, мультимедійні підручники, новітні розробки на допомогу навчальному процесу.

<http://shkola.ua/>

Навчальний портал «Shkola.ua».

Сайт пропонує електронну бібліотеку шкільних підручників, інтерактивні онлайн-уроки, реферати, розв'язники, контакти українських шкіл. Для випускників шкіл на сайті подані приклади тестових завдань і контакти українських вишів.

Крім того, на порталі розміщена нормативно-правова база у сфері середньої освіти і рубрика методичної та навчальної літератури для вчителів. Інтернет-ресурс також пропонує новини, які висвітлюють події у сфері освіти.

<http://www.parta.com.ua/ukr/>

Parta.ua.

Сайт на допомогу учням. Довідник абітурієнта: вузи, технікуми, коледжі, училища України. Курси іноземних мов. Курси професій. Репетитори з різних міст України. Освіта за кордоном. Та ще багато іншого для вчителів, учнів та батьків.

<http://konserg.ucoz.ua/>

Слово вчителя.

Освітній сайт для сучасних педагогів. Цей сайт створено для поширення власного досвіду, для спілкування, обміну ідеями тощо. Великий архів матеріалів для школи: розробки поурочних планів, виховних годин, комп'ютерних програм, тестів.

<http://shkolaonline.net/>

Всеукраїнський освітній портал «Школа Он-лайн».

Освітній портал «Школа Он-лайн» поєднує в собі шкільну соціальну мережу та освітній сайт. Він призначений для створення шкільної субкультури в мережі Інтернет, а також для впровадження сучасних технологій в освіті. Розробники прагнуть створити Інтернет-

платформу, що допоможе налагодити постійні стосунки між батьками та вчителями, учнями та вчителями.

[http:// teacher.at.ua/](http://teacher.at.ua/)

Вчителю, учням та батькам.

Накази, листи, рекомендації. Поурочні, календарні, тематичні плани, розробки уроків, виховних заходів, статті освітньої тематики, поради для вчителів та батьків.

<http://www.master-test.net>

Майстер Тест.

Освітній Інтернет-сервіс, який дозволяє створювати тести, здійснювати тестування учнів та студентів в режимі он-лайн.

<http://www.olymp.vinnica.ua>

Всеукраїнський центр олімпіад школярів в Інтернеті.

<http://disted.edu.vn.ua/media/bp/html/etusivu.htm>

Он-ляндія.

Он-ляндія – портал для дітей, батьків та вчителів. Це інтерактивний курс з інтернет-безпеки. Цей сайт містить матеріали – інтерактивні сценарії, короткі тести, готові плани уроків тощо, завдяки яким діти зможуть освоїти основи безпечної роботи в Інтернеті. На сайті подано доступну, практичну інформацію з Інтернет-безпеки, ознайомившись з якою навіть починаючі користувачі зможуть ефективно використовувати ресурси мережі й захистити себе від небажаного контенту.

<http://www.teacherjournal.com.ua/>

Портал «Учительський журнал он-лайн».

Он-лайн публікації авторських розробок. Цікаві матеріали до уроку. Портфоліо вчителя.

<http://www.ukrtvory.com.ua>

Сайт «Бібліотека школяра».

Сайт стане у нагоді тим, хто навчається і тим, хто постійно намагається здобути нові знання. Тут зібрано інформацію, яка стане у нагоді учню при підготовці домашніх завдань чи складання іспитів, студенту – під час підготовки до сесії. Для зручності «Бібліотека школяра» розділена на шістнадцять розділів, серед яких: твори з мови, з української та зарубіжної літератури, твори з російської мови та літератури, стислі перекази творів, біографії письменників та історичних діячів, реферати та багато іншого.

Дистанційна Освіта в Україні

<http://uiite.kpi.ua/>

Український центр дистанційної освіти.

www.udl.org.ua

Українська система дистанційного навчання.

www.distance-learning.com

Система дистанційного навчання за допомогою Інтернет-технологій.

Перелік центрів дистанційного навчання, рекомендованих Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України:

<http://vnz.org.ua/dystantsijna-osvita/tsentry-do>

<http://lib.if.ua/publish2008/1217424966.html>

<http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/60>

Електронні бібліотеки

<http://www.nbuv.gov.ua/>

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.

<http://www.library.edu-ua.net>

Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського.

<http://pidruchniki.net>

Шкільні підручники та посібники.

<http://pidruchniki.ws/>

Українські підручники он-лайн.

<http://www.info-library.com.ua/>

Електронна бібліотека підручників та українських рефератів.

<http://www.ukrlib.com.ua>

Найбільша в Інтернеті електронна бібліотека української літератури, яка крім українських книжок пропонує також літературну енциклопедію, біографії, шкільні твори, учнівські реферати, стислі перекази змісту творів з української та зарубіжної літератури.

<http://edu-lib.net>

Он-лайн-бібліотека навчальної літератури.

<http://portfel.at.ua>

Усі шкільні підручники.

<http://www.bukvoid.com.ua/>

Буквоїд.

<http://www.litopys.narod.ru/>

Ізборник – 2002.

<http://library.zntu.edu.ua/res-libr-el.html>

Бібліотеки в мережі Internet.

<http://lyapota.boom.ru/lib.htm>

Колекція посилань на кращі електронні бібліотеки.

<http://youalib.com>

Всеукраїнська електронна бібліотека.

<http://poetry.uazone.net/>

Поетика: бібліотека української поезії.

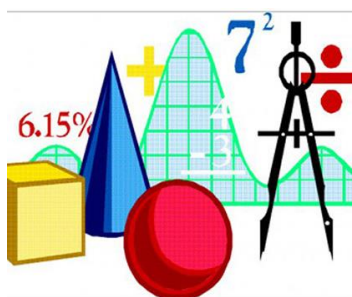
<http://politics.ellib.org.ua>

Портал «Бібліотека: політологія».

<http://elib.nplu.org/>

Культура України (електронна бібліотека).

ВЧИТЕЛЯМ – ПРЕДМЕТНИКАМ

МАТЕМАТИКА

<http://www.formula.co.ua>

Математика для школи.

Цікаві математичні факти, історії з життя математиків, означення, описи понять, правила, теореми, закони, властивості, формули, математичні таблиці, розв'язки задач з елементарної математики, збірки прикладів.

<http://www.osnova.com.ua/magazines/9>

Журнал «Математика в школах України». Журнал пропонує інструктивні матеріали, методичні рекомендації щодо вивчення окремих тем, розробки уроків, дидактичні матеріали для перевірки й оцінювання навчальних досягнень учнів, завдання олімпіад, конкурсів та їх розв'язання, а також ще багато цікавого й корисного для вчителя математики.

<http://www.fmclass.ru/>

Освітній портал «Фізмат клас».

<http://math.ru/>

Math.ru.

Сайт, присвячений математиці (та математикам). Цей сайт – для школярів, студентів, вчителів і для всіх, хто цікавиться математикою. На сайті можна знайти книжки, відео-лекції, цікаві математичні факти, різні за рівнем та тематикою завдання, окремі історії з життя вчених – все те, що допоможе зануритися в дивовижний і захоплюючий світ

математики. Вчителі знайдуть матеріали для уроків, офіційні документи та іншу корисну інформацію.

<http://www.alleng.ru/edu/math.htm>

«Освітні ресурси Інтернету – Математика».

Математика, алгебра, геометрія – завдання, рішення, відповіді, тести, школа, уроки, підручник з математики, алгебри, геометрії, олімпіади з математики, формули, білети з геометрії та алгебри, завдання.

<http://www.olymp.vinnica.ua>

Всеукраїнські Інтернет-олімпіади з різних предметів.

На сайті розміщена цікава інформація про Всеукраїнські олімпіади по інформатиці, фізиці.

<http://www.easymath.com.ua>

Математика – це просто!

На сайті представлені теорія і методика розв'язування різноманітних математичних задач.

ФІЗИКА

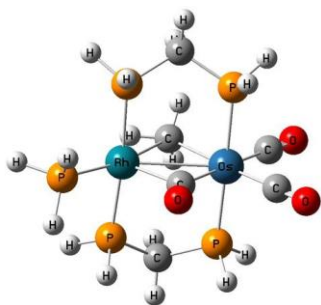

<http://zg31physics.ucoz.ua/> - Шкільна фізика.

Теорія, задачі, тести, демонстрації, лабораторні роботи, методика навчання.

<http://olymp.vinnica.ua/> - Фізичні олімпіади.

ХІМІЯ ТА БІОЛОГІЯ

<http://www.biology.org.ua>

Український біологічний сайт.

Висвітлення сучасного стану біологічної науки та освіти в Україні.

<http://bio.1september.ru>

Все для учителя биологии.

Електронна версія газети «Биология». Матеріали для вчителів «Я иду на урок биологии».

<http://www.uroki.net>

Для вчителя хімії та біології.

Розробки уроків, календарні, тематичні, поурочні плани, розробки уроків для вчителя хімії та біології в школі.

довідкові матеріали.

<http://ukr-tur.narod.ru/>

Світ географії та туризму.

Розробки уроків, виховні заходи, методичні рекомендації, карти, країни світу, відео, фото, електронна бібліотека тощо.

<http://geo-teacher.net.ua/>

Я іду на урок географії.

На сайті вчителі географії можуть знайти методичні матеріали з підготовки до уроків, готові конспекти уроків, фото, відеоматеріали та презентації.

<http://vadilla.moy.su>

Учитель географії.

На сайті розміщено розробки уроків, заходів з географії та природознавства для вчителів спеціальних шкіл, фото.

<http://maps.google.com/>

Он-лайн карти світу.

<http://www.krugosvet.ru/countries.htm/> - Енциклопедія «Кругосвіт». Розділ «Страны мира».

ІСТОРИЯ УКРАЇНИ

<http://www.history.org.ua/index.php?seria>

Український історичний журнал.

<http://www.history.org.ua/?litera&sendBigAsk&year=kvinta&isInst=1&siteBibKat=%D0%97%20%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%96%D1%85%20%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D1%8C%20%D0%86%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%82%D1%83%D1%82%D1%83&firstStep>

Інститут історії України НАН України.

<http://www.library.kherson.ua/webbibl/webbiblio.html>

<http://www.history.vn.ua/>

Історія України та всесвітня історія.

Бібліотека книг з історії України, статті з історії, реферати, курсові, дипломні роботи. На сайті Ви знайдете безліч інформації для вивчення курсу «Історія України та Всесвітня історія». Біографії видатних особистостей української держави.

<http://www.history.com.ua/>

Український історичний портал – Викладання історії в школах України, питання до іспитів, корисні посилання (історія України та Всесвітня історія в Інтернеті, каталог навчальних закладів).

<http://www.lichnosti.ua>

Особистості.

Мета проекту – створити відкритий банк даних біографій видатних, значних, відомих, знаменитих особистостей для історії цивілізації.

<http://sheprajvo.ucoz.ua/dir/0-0-1-43-20>

Всесвітня історія в особах.

http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%96%D0%BC_%D1%87%D1%83%D0%B4%D0%B5%D1%81_%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D1%83

Сім чудес світу.

http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%96%D0%BC_%D1%87%D1%83%D0%B4%D0%B5%D1%81_%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8

Сім чудес України.

http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96_%D0%BC%D0%B0%D0%BF%D0%B8_%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8_%28%D1%81%D0%BF%D0%B8%D1%81%D0%BE%D0%BA%29

Історичні мапи України.

<http://pero-maat.ru/>

Історія Давнього Єгипту.

www.ellada.spb.ru

Історія Давньої Греції.

<http://ancientrome.ru/>

Історія Давнього Риму.

<http://mythology.sgu.ru/mythology/ant/index.htm>

Антична міфологія.

history.vn.ua

Книги та підручники з історії України та всесвітньої історії.

<http://www.cossackdom.com/>

Козацтво ХХ - ХХІ ст.

<http://prostir.museum.ua/category/aerospace/page/88/type/15/order/rating>

Музейний простір України – Історія українського козацтва.

УКРАЇНЬСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

<http://ippo.org.ua>

Інститут післядипломної педагогічної освіти Київського міського педагогічного університету імені Б. Д. Грінченка.

Інформація для учителів-предметників на інформаційно-методичному сайті: методичні рекомендації, дидактичний матеріал, цікавий досвід.

<http://www.ukr-in-school.edu-ua.net>

Українська мова і література в школі.

Електронна версія науково-методичного журналу.

<http://ridnamova.ck.ua/>

Українська мова та література.

Електронна версія журналу. Конспекти уроків з української мови та літератури для вчителів загальноосвітніх шкіл.

www.balachka.com

Пиши українською.

<http://bibliyna-istoriya.org.ua>

Біблійна історія.

<http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>

Український лінгвістичний портал «Словники України».

РОСІЙСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

<http://www.grammar.ru>

Культура письменної речі.

Вчителю російської мови: методичні розробки уроків.

<http://litera.edu.ru>

Коллекция: русская и зарубежная литература для школы.

ІНОЗЕМНА МОВА

<http://www.internetpolyglot.com/>

Интернет Полиглот: Бесплатные уроки для изучения иностранных языков.

<http://www.movi.com.ua/angliyska-mova>

Англійська мова на movi.com.ua.

<http://lingualeo.ru/>

Англійська мова – вивчення он-лайн, ігрова форма. Українські словарі. Он-лайн перекладач. Дитячий портал: новини, спілкування, розваги, навчання. Більш підходить для дітей старшого віку.

<http://englishaz.narod.ru/>

Для учителів англійського мови.

Методика, планування, розробки уроків.

<http://www.langinfo.ru>

Методические пособия для учителей немецкого языка.

<http://www.daad.org.ua>

Вивчення німецької мови.

ІНФОРМАТИКА

<http://galanet.at.ua>

Освітні веб-ресурси учителям інформатики.

Сайт присвячено освітнім веб-ресурсам, методиці їх використання і проектування. Мета створення сайту – зібрати в одному місці матеріал з даної теми та надати можливість студентам, учителям, викладачам обмінюватись досвідом щодо використання та створення освітніх веб-ресурсів.

<http://informatik.at.ua>

Інформатика в школі.

Інформація про програмне забезпечення, яке можна використати на уроках інформатики. Цікаві та необхідні матеріали для вчителів інформатики.

<http://www.svit-pk.com.ua>

«ИНФО-СТАР».

Центр комп'ютерної освіти «ИНФО-СТАР» дає можливість кожному пройти шлях від звичайного користувача до справжнього професіонала. Навчання будується тільки на реальних проектах, що дає можливість кожному випускнику відразу ж використати свої знання на практиці.

<http://www.ua5.org>

UA5.ORG.

Методичні матеріали з інформатики. Сайт присвячений інформатиці та інформаційним технологіям у всіх їх різновидах: від систем числення до комп'ютерних мереж та телекомунікацій. Матеріали сайту охоплюють і теми, які зустрічаються у шкільному курсі інформатики та у фундаментальних дисциплінах з інформаційних технологій вищих навчальних закладів України.

<http://www.idea-ukraine.org>

Відкритий світ інформаційних технологій.

<http://www.klyaksa.net/>

Інформаційно-освітній портал з вивчення інформатики.

Тут можна знайти не лише конспекти, довідники, тести для школярів, а готові розробки уроків, домашніх завдань та методичні рекомендації для вчителів інформатики.

<http://www.rusedu.info/>

Інформаційні технології в освіті.

Тут можна знайти і скачати повнотекстові навчальні посібники, програми, демонстраційні презентації, реферати, тести, тощо... Сайт буде корисним не тільки для школярів, а й для викладачів інформатики та інших дисциплін.

УРОКИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ТА ПРАЦІ В ШКОЛІ

<http://trudove.org.ua>

Трудове навчання.

На сайті розміщені матеріали, які безпосередньо необхідні вчителю трудового навчання, креслення: розробки уроків, роздатковий матеріал, технологічна документація, креслення виробів, фотогалереї.

<http://prostir.museum/>

«ProMuseum».

Музеї України: фото, статті.

[http://ua-](http://ua-referat.com/)

[referat.com/%D0%9C%D1%83%D0%B7%D0%B5%D1%97_%D0%A1%D0%B2%D1%96%D1%82%D1%83](http://ua-referat.com/%D0%9C%D1%83%D0%B7%D0%B5%D1%97_%D0%A1%D0%B2%D1%96%D1%82%D1%83)

Музеї світу.

<http://svitppt.com.ua/kultura/naypopulyarnishi-muzei-svitu.html>

Презентація «Найпопулярніші музеї світу».